

L I C A :

Leonid Fjodorovič Zvezdincev	V. J. Stanicin
Ana Pavlovna Zvezdinceva, njegova žena	L. M. Karenjeva
Betsi, njihova kćerka	A. I. Stepanova
Vasilije Leonidovič, njihov sin	P. V. Masaljski
Aleksej Vladimirovič Krugosvetlov, profesor	V. O. Toporkov
Doktor	M. P. Bolduman
Marija Konstantinovna	G. I. Kaljinovskaja
Petrišče	A. M. Komisarov
Baronica	J. A. Alejeva
Kneginja	J. A. Hovnaskaja
Kneginjica	M. V. Anastasijeva
Grofica	J. K. Jelina
Grosman	B. J. Petker
Debela gospođa, Marija Vasiljevna Tolbuhina	F. V. Ševčenko
Baron Klingen (Koko)	A. P. Ktorov
Dama	G. P. Šostko
Gospodin	J. V. Larionov
Sergej Ivanovič Sahatov	N. K. Svobodin
Fjodor Ivanovič, sobar	V. V. Gotovcev
Grigorije, lakej	V. V. Belokurov
Jakov, bifedžija	A. G. Šiškov
Semjon, sluga u bifeu	I. M. Terjošin
Kočijaš	J. N. Leonidov
Stari kuvar	V. A. Popov
Kuvarica	A. P. Zujeva
Portir	D. I. Šutov
Tanja, sobarica	T. A. Zabrodina
Prvi seljak	A. N. Gribov
Drugi seljak	A. V. Žiljcov
Treći seljak	A. N. Pokrovski
Prvi sluga — pratioc	V. P. Markov
Drugi sluga — pratioc	N. P. Larin

SADRŽAJ

Radnja komada događa se u Petrogradu, u kući bogatog ruskog spahije Zvezdinceva. Slike komedije zasnovan je na realnim pojavama ruske stvarnosti pri kraju XIX vijeka.

PRVI ČIN

Pretsoblje doma Zvezdincevih. Pozno jutro. Život u spahijskom domu teče na uobičajeni način. Svojm običnim poslom zauzeti su lakej Grigorije, sobarica Tanja, sobar: Fjodor Ivanovič, bifedžija Jakov, sluga u bifeu Semjon. Grigorije se udvara Tanji, koja odbija njegove nasrtae. Ulazi raznosac krojačke radnje Burdje s haljnom koju je naručila kćerka Zvezdinceva Betsi. Njega mole da sačeka dok gospodica izađe. Raznosac nekoliko puta potseća na sebe, međutim, pošto su saznali da je on »od Burdje«, na njega niko ne obraća pažnju. Pojavljuju se tri seljaka iz Zvezdincevljevog sela, Fjodor Ivanovič saopštava Zvezdincevu o njima. Seljaci se obraćaju spahiji. Oni su došli da se s njima pogode o kupovini zemlje koja im je životno potrebna. »Zemlja je naša mala, nemamo tako reći gde pustiti ni kokosku a kamo li stoku«, — govori Zvezdincevu jedan od njih. I u tim rečima koje se ponavljaju u toku čitavog komada izražena je vjekovna čežnja ruskog seljaka za zemljom.

Seljaci mole Zvezdinceva da im dozvoli da plate potrebnu sumu u ratama. Spahija otkazuje — on hoće da dobije sav novac odjedanput. Ipak, on odlučuje da se posavjetuje sa duhom »gospodnjim« i odlazi, noseći sa sobom kupoprodajni ugovor. Pošto je dobio »negativni odgovor« (od »duha gospodnjega«), Zvezdincev definitivno vraća seljacima pismeni ugovor o kupoprodaji zemlje, ne potpisavši ga. Niz stepenice silazi Betsi i njena učiteljica muzike. Raznosac iz radnje Burdje obraća se k Betsi, ali ona ništa ne može da odluči dok ne izađe majka. Pojavljuje se Zvezdinceva u pratnji doktora. Ona istjeruje seljake iz kuće, smatrajući ih prenosiocima zaraze. Primjetivši raznosaca,

razljucena Zvezdinceva odbija da primi haljinu i vraća je natrag. U pomoć seljaci dolazi sobarica Tanja, s kojom hoće da se ženi Semjon, sin drugoga seljaka. Tanja je skrojila svoj plan: ona hoće da iskoristi ogromno vjerovanje Zvezdinceva u snagu spiritističkih pojava i saopštava mu da se sa Semjonom tobože događaju neke nerazumljive pojave. Zvezdincev, smatrajući Semjona za medium, određuje uveće spiritističku seansu s novim »mediumom« iz »prostog naroda«. Zvezdincev zadovoljno odlazi. Tanja moli Fjodora Ivanoviča da joj pomogne da se uredi njena svadba sa Semjonom.

DRUGI ČIN

Kuhinja u kući Zvezdinceva. Seljaci, očekivajući rješenje svoje stvari, piju čaj. Fjodor Ivanovič ispunjava obećanje koje je dao Tanji. On nagovara drugog seljaka da ne sprečava svadbu Semjona i Tanje i to mu polazi za rukom. Ulazi kuvarica i priča seljacima o gospodskom životu, o običajima gospode, čudnim s tačke gledišta prostih ljudi. U kuhinji se pojavljuju Sahatov i mladi spahija. Oni sa krivaju srebrnu kasiku koju treba da pronađe hipnotizer Grosman u džak jednoga seljaka. Na čelu sa Grosmanom u kuhinju ulazi poveća grupa gospode među kojom se nalaze: profesor Krugosvetlov, koji pokušava da »naučno« dokaze spiritizam, debela plemićka, koja s ushićenjem vjeruje u sve tajne, nepovjerljivi Sahatov i omladina. Grosman nalazi skrivenu kasiku. Odabrano društvo je oduševljeno. Nezadovoljna je samo Zvezdinceva, koja nalazi seljake u kuhinji i ponovo ih istjeruje. No Tanja ispraća seljake u drugu prostoriju i obećava im da će ugovor o kupovini zemlje biti potpisan.

TREĆI ČIN

Trpezarija Zvezdinceva uveće istog dana. Zvezdincev i profesor Krugosvetlov objašnjavaju Sahatovu »naučne« temelje spiritizma. Posle njihovog odlaska sobari-